

Dragonskolan
Umeå kommun, Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndDiarienummer:
IMY-2022-7974Datum:
2023-11-16

Beslut om tillstånd till kamerabevakning

Integritetsskyddsmyndighetens beslut

Umeå kommun, Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnd (org.nr 212000-2627) meddelas tillstånd till kamerabevakning med de villkor som anges nedan.

Ansökan avslås avseende kamerabevakning under andra tider än de som framgår av villkoren nedan.

Tillståndets omfattning och villkor

Tillståndshavare	Umeå kommun, Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnd
Organisationsnummer	212000-2627
Plats för bevakningen	Dragonskolan Signalvägen 7, 10 903 22 Umeå
Typ av utrustning	Fast monterade kameror med fast optik.
Bevakningsområde och utrustningens placering	Entréer. Kamerornas placering och upptagningsområde framgår av bilaga 1.
Ändamålet med bevakningen	Förebygga, förhindra, upptäcka och utreda brott och ordningsstörningar.
Tider för bevakningen	Måndag–fredag kl. 07.30–09.00.
Bevakning i realtid	Nej
Inspelning/lagring av bilder	Ja
Avlyssning/inspelning av ljud	Nej
Upplysningsplikt	Genom tydlig skyltning i anslutning till bevakat område.
Beslutets giltighetstid	Tills vidare.

Redogörelse för ärendet

Postadress:
Box 8114
104 20 StockholmWebbplats:
www.imy.seE-post:
imy@imy.seTelefon:
08-657 61 00

Umeå kommun, Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnd har ansökt om tillstånd till kamerabevakning av Dragonskolan, Signalvägen 7 i Umeå. Av ansökan och utredningen i övrigt framgår följande.

Dragonskolan är en större gymnasieskola med ca 2200 elever och 300 anställda, vilket enligt kommunen innebär att skolan är en av Västerbottens största gymnasieskolor. Antalet gymnasieelever kommer även att utökas med drygt 200 till år 2026. Skolbyggnaden omfattar stora ytor, dess bruttoarea uppgår till knappt 69 000

kvadratmeter. Skolan har fyra huvudentréer som främst består av glaspartier. Kamerabevakning ska ske av begränsade ytor inomhus vid huvudentréerna. Allmänheten har begränsat tillträde till skolan när skolan är öppen mellan kl. 07.30 och 09.00. Innan kl. 08.00 kan allmänheten nyttja huvudentréerna, resterande tid måste de kontakta personalen för att bli insläppta via godsmottagningen.

Syftet med kamerabevakningen är att förebygga, förhindra och upptäcka brott och störningar av allmän ordning och säkerhet. Av ansökan framgår att personal och elever på skolan känner sig otrygga på grund av att våldsbrott har skett under skoltid inom skolans offentliga utrymmen och i närliggande garage samt att personer som inte går på skolan har förekommit i lokalerna. De allvarligaste händelserna har enligt uppgifter i underlaget skapat stor oro bland elever och personal och krismöten har hållits i enlighet med skolans krishanteringsplan. Umeå kommun har inkommit med en brottsammanställning som visar att det under perioden 5 januari 2019–13 december 2021 inträffat 68 brott på skolan. Främst är det fråga om våldsbrott och tillgreppsbrott. Av underlaget i ärendet framgår även att skolan har utsatts för 59 fall av skadegörelse, inomhus och utomhus, under samma tidsperiod. Det har även inträffat två händelser vid skolans entréer som föranlett polisingripanden under hösten 2022.

Umeå kommun har vidtagit alternativa åtgärder för att öka säkerheten på skolan genom att bland annat låsa entrédörrar för att undvika att obehöriga tar sig in, införa ökat antal skolvårdar och tätare rondering av väktare, förstärkning av belysningen på skolan samt låsning av invändig passage mellan skola och garage, Polisen har också ökat sin närvaro i och utanför skolan. Det föreligger enligt ansökan ett behov av kamerabevakning av skolans samtliga huvudentréer då risken att obehöriga kan ta sig in i skolans lokaler fortfarande är stor. Att bygga om skolans entréer för enskild in- och utpassage till skolan har enligt kommunen inte varit möjligt av ekonomiska skäl samt av praktiska skäl eftersom 2500 personer ska ta sig in i lokalerna vid skoldagens start, från kl. 07.00. Verksamheten bedrivs normalt mellan kl. 08.00 och 17.00

Bevakning ska ske med rätt till bildinspelning då skolan är öppen. Det inspelade materialet kommer att förvaras på kommunens krypterade server i ett låst utrymme. Bildansvarig, tekniker och, vid behov, Polismyndigheten kommer att ha tillgång till det inspelade materialet.

Av yttrande från skyddsombud framgår att dessa inte har något att invända mot kamerabevakningen.

Motivering av beslutet

Tillämpliga bestämmelser

Av 2 § kamerabevakningslagen (2018:1200) framgår att syftet med lagen är att tillgodose behovet av kamerabevakning för berättigade ändamål och att skydda fysiska personer mot otillbörligt intrång i den personliga integriteten vid sådan bevakning.

Enligt 7 § kamerabevakningslagen krävs tillstånd till kamerabevakning av en plats dit allmänheten har tillträde, om bevakningen ska bedrivas av en myndighet.

Tillstånd till kamerabevakning ska enligt 8 § samma lag meddelas om intresset av sådan bevakning (bevakningsintresset) väger tyngre än den enskildes intresse av att inte bli bevakad (integritetsintresset).

Vid bedömningen av intresset av kamerabevakning ska det särskilt beaktas om bevakningen behövs för att

1. förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet eller utreda eller lagföra brott på en brottsutsatt plats eller på en annan plats där det av särskild anledning finns risk för angrepp på någons liv, hälsa eller trygghet eller på egendom,
2. förebygga, förhindra eller upptäcka störningar av allmän ordning och säkerhet eller begränsa verkningarna av sådana störningar,
3. utöva kontrollverksamhet,
4. förebygga, förhindra eller upptäcka olyckor eller begränsa verkningarna av inträffade olyckor, eller
5. tillgodose andra därmed jämförliga ändamål.

Vid bedömningen av den enskildes intresse av att inte bli bevakad ska det särskilt beaktas hur bevakningen ska utföras, om teknik som främjar skyddet av den enskildes personliga integritet ska användas, och vilket område som ska bevakas.

Av förarbetena till kamerabevakningslagen framgår att en *brottsutsatt plats* inte är varje plats där det någon gång har inträffat enstaka brott. Däremot bör det inte krävas att brottsligheten är ovanligt hög på platsen för att den ska anses vara brottsutsatt eller att det kan presenteras statistik över brottsligheten på den aktuella platsen i förhållande till andra jämförbara platser. Det som bör kunna visas är i stället att det finns problem med brottslighet där bevakningen ska ske. Det bör samtidigt inte krävas utredning om att brottsligheten är påtagligt hög precis där bevakning ska ske, dvs. inom de aktuella kamerornas tänkta upptagningsområde (prop. 2017/18:231 s. 66).

Integritetsskyddsmyndighetens bedömning

Tillståndsplikt

Eftersom kamerabevakningen kommer att utföras av en myndighet är bevakningen som utgångspunkt tillståndspliktig om den bedrivs på en plats dit allmänheten har tillträde.

Skolgårdar och utomhusmiljöer runt skolor anses generellt sett vara platser dit allmänheten har tillträde. Inomhusmiljöer i en skola anses dock allmänheten i regel inte ha tillträde till. Undantag görs för rektorsexpeditionen och utrymmen man passerar för att ta sig dit (jfr Förvaltningsrätten i Göteborgs dom i mål nr 11460–17). Den tänkta bevakningen inomhus ska ske av fyra entréer. Av ansökan och utredningen i ärendet framgår att alla fyra entréerna ska betraktas som huvudentréer och att dessa är öppna för besökare under vissa tider och därmed kan användas av de som ska ta sig till rektorsexpeditionen eller motsvarande. Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) bedömer mot den bakgrunden att allmänheten får anses ha tillträde till samtliga entréer som ansökan avser. Bevakningen är därmed tillståndspliktig.

Integritetsintresset

Integritetsintresset på skolor anses generellt sett vara högt, särskilt mot bakgrund av att det är barn som uppehåller sig där. Barn anses enligt dataskyddsförordningen¹ vara särskilt skyddsvärda och det krävs därför mycket starka skäl för att kamerabevakning ska tillåtas på en skola. Barns personuppgifter förtjänar särskilt skydd eftersom barn kan vara mindre medvetna om risker, följder och skyddsåtgärder samt om sina rättigheter när det gäller behandling av personuppgifter. Skolan är också en

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning).

arbetsplats där de anställda som står i beroendeförhållande till sin arbetsgivare, måste befinna sig under arbetstid. Kamerabevakning som sker på skolor kan därmed ge upphov till särskilda integritetsrisker. Den kan exempelvis möjliggöra kartläggning av personalens arbetsinsatser eller personalens och elevernas vanor i övrigt.

I detta fall ska bevakningen ske under verksamhetstid vid de fyra huvudentréerna till skolan, vilket innebär att i princip alla elever, personal och besökare kommer att bli bevakade i samband med att de anländer till eller går från skolan och även när de under skoldagen går in eller ut ur skolbyggnaden vilket innebär att integritetsintresset som utgångspunkt väger mycket tungt. Att bildmaterial spelas in innebär att integritetsintresset ökar ytterligare. Det ska dock även vägas in att bevakningen delvis syftar till att skydda de som kommer träffas av bevakningen, vilket minskar integritetsintresset något. Att de ytor som ska bevakas består av entréområden, som är platser där personer kan antas uppehålla sig endast tillfälligt, minskar också integritetsintresset i viss mån. Vidare minskar integritetsintresset om kamerabevakningen begränsas så att den endast sker under en kortare tid, som då skolan är öppen och olåst, vilket enligt uppgifterna i ansökan är mellan kl. 07.30 och 09.00, i stället för hela skoldagen.

Sammantaget bedömer Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) att integritetsintresset vid huvudentréerna väger mycket tungt. Under förutsättning att kamerabevakningen begränsas så att den endast sker under de tider då skolan är öppen och olåst på morgnarna väger integritetsintresset något lättare.

Bevakningsintresset

Syftet med bevakningen är att förebygga, förhindra och utreda brott och störningar av allmän ordning och säkerhet. IMY konstaterar att det ankommer på den som vill bedriva kamerabevakning att visa att det finns ett behov av sådan bevakning.

Umeå kommun har inkommit med en sammanställning som visar att det under perioden 5 januari 2019–13 december 2021 inträffat 68 incidenter på skolan vilka inneburit att polis kallats dit. Av dessa utgörs 22 av våldsbrott, 14 av tillgreppsbrott, 14 av övriga brott, fem av skadegörelsebrott, fem av narkotikabrott, två av trafikbrott samt åtta incidenter som inte bedömdes som brott. Närmare uppgifter om de händelser som inträffat på skolan saknas. Av underlaget i ärendet framgår också att skolan har utsatts för 59 fall av skadegörelse, inomhus och utomhus, under samma tidsperiod. Av underlaget framgår vidare att de allvarigare incidenterna hänger samman med att obehöriga har tagit sig in på skolan under verksamhetstid och att krismöten har hållits i enlighet med skolans krishanteringsplan. Skolan har även vidtagit åtgärder bland annat i form av att låsa dörrar under större delen av dagen och att anlita väktare som ronderar skolan under verksamhetstid. Av uppgifterna i ansökan framgår att skolan av praktiska och ekonomiska skäl behöver vara olåst och öppen mellan kl. 07.30 och 09.00 då inflödet av personer genom entréerna är som störst. Det föreligger enligt ansökan ett behov av kamerabevakning av skolans samtliga huvudentréer då risken för att obehöriga kan ta sig in i skolans lokaler fortfarande är stor. Av ansökan framgår även att det vid skolstarten på höstterminen 2022 har skett två incidenter vid en av skolans huvudentréer och i skolans garage som har resulterat i ingripande av polisen samt att det är ett återkommande problem att obehöriga personer "tar rygg" på en person som öppnar dörren med giltigt passerkort. Kommunen har inte kommit in med någon brottsstatistik avseende det senaste året, varför underlaget delvis får anses vara bristfälligt.

IMY bedömer ändå mot bakgrund av vad som framkommit om brottsligheten på platsen att denna är av sådan omfattning att skolan som ska bevakas är att anse som brottsutsatt i kamerabevakningslagens mening. Det har även inträffat brott av allvarlig karaktär, bl.a. våldsbrott. Vidare framgår att det har förekommit vissa ordningsstörningar på platsen. Att allvarliga brott och incidenter skett när obehöriga tagit sig in på skolan visar även att det finns ett berättigat intresse av viss kamerabevakning vid huvudentréerna. Sammantaget bedömer IMY att bevakningsintresset på platsen väger tungt och att bevakningsintresset gör sig som starkast gällande kl. 07.30–09.00 på morgnarna då skolans entréer är öppna.

Behovs- och intresseavvägning

Umeå kommun har lämnat in underlag som visar att man haft och har problem med att obehöriga tar sig in på skolan, vilket har lett till anmälda brott och incidenter. Det framgår också av underlaget att Umeå kommun har försökt komma tillrätta med problemen genom att först vidta andra åtgärder. Skolan har bedömts vara brottsutsatt i kamerabevakningslagens mening och IMY har mot den bakgrunden bedömt att det är visat att det finns ett berättigat och tungt vägande intresse av viss kamerabevakning vid entréerna på skolan. Kamerabevakning som sker på skolor kan dock ge upphov till särskilda integritetsrisker. Den kan exempelvis möjliggöra kartläggning av personalens arbetsinsatser eller personalens och elevernas vanor i övrigt. Integritetsintresset har därmed bedömts väga mycket tungt vid entréerna men något lättare under förutsättning att kamerabevakningen begränsas så att den endast sker under kortare tid på morgonen.

Mot denna bakgrund och med beaktande av att platsen är brottsutsatt i kamerabevakningslagens mening bedömer IMY sammantaget att bevakningsintresset väger tyngre än integritetsintresset under förutsättning att bevakningen begränsas så att den endast sker på morgonen kl. 07.30–09.00, när bevakningsintresset gör sig som starkast gällande. Vidare gör IMY bedömningen, mot bakgrund av att kamerabevakningen är av integritetskänsligt slag, att det som framkommit om den aktuella situationen på skolan inte är tillräckligt för att motivera att kamerabevakning sker under resten av skoldagen. IMY bedömer därför att den enskildes intresse av att inte bli bevakad väger tyngre än bevakningsintresset under övriga tider som ansökan avser. Bedömningen grundar sig på det underlag som har presenterats i ärendet. Om förhållandena förändras kan bedömningen bli en annan varför det finns en skyldighet för Umeå kommun att kontinuerligt och regelbundet ompröva om bevakningen är tillåten.

Tillstånd till kamerabevakning med rätt till bildinspelning ska därför beviljas av Dragonskolans entréer måndag-fredag kl. 07.30–09.00.

Ansökan ska avslås avseende kamerabevakning under andra tider.

Upplysning

Utöver de villkor som framgår av beslutet måste ni följa bestämmelserna i dataskyddsförordningen och kamerabevakningslagen. Information finns i bilaga till detta beslut. Observera att informationsbilagan inte är en uttömmande uppräkningslista över de krav som ställs.

Detta beslut har fattats av enhetschefen Jenny Bård efter föredragning av juristen Sandra Dyrdak. Vid den slutliga handläggningen av ärendet har även juristen Erika Palmheden medverkat.

Jenny Bård, 2023-11-16 (Det här är en elektronisk signatur)

Bilaga

1. Ritning
2. Information om kamerabevakning

Hur man överklagar

Om ni vill överklaga beslutet ska ni skriva till Integritetsskyddsmyndigheten. Ange i skrivelsen vilket beslut ni överklagar och den ändring som ni begär. Överklagandet ska ha kommit in till Integritetsskyddsmyndigheten senast tre veckor från den dag beslutet meddelades. Om överklagandet har kommit in i tid sänder Integritetsskyddsmyndigheten det vidare till Förvaltningsrätten i Stockholm för prövning.

Ni kan e-posta överklagandet till Integritetsskyddsmyndigheten om det inte innehåller några integritetskänsliga personuppgifter eller uppgifter som kan omfattas av sekretess. Myndighetens kontaktuppgifter framgår av beslutets första sida.